

моніторингу якості освіти, проєкта діяльність на уроках математики та інформатики, використання моделей візуалізації та «стиснення» навчальної інформації в навчально-виховному процесі; використання систем комп'ютерної математики на уроках математики та інформатики; табличні способи розв'язання задач з математики, навчальні додатки.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

MUKOSIENKO Olga Anatoliivna – computer science teacher of the highest qualification of the Municipal institution «Mariupol secondary school of I-III levels №33 Mariupol city council of Donetsk oblast», Ukraine, a Methodist teacher.

Teacher's assistant, Ranka Pamatskola, Latvija.

Scientific interests: educational process, contests and olympiads in mathematics and computer science; models for monitoring the quality of education, project activities in mathematics and computer science classes, use of visualization models and «compression» of educational information in the educational process; use of computer mathematics systems in mathematics and computer science lessons; tabular methods of solving mathematics tasks, educational applications.

Стаття надійшла до редакції 25.12.2023 р

УДК 374.7

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-212-205-209

ГАЛЕТА Ярослав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогіки, психології та мистецтв Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0484-529X>
e-mail: yaroslavhaleta@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ ТА СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Швидкий розвиток високих технологій та поширений доступ до різноманітної інформації ставлять перед людиною вимогу до постійного росту її професійних навичок і мобільності. Протягом свого життя людина змушена постійно підвищувати свою кваліфікацію, оволодівати новими технологіями та навичками, а часом навіть змінювати свою професійну сферу. За думкою експертів, найбільш успішними на ринку праці стануть ті, хто вміє постійно навчатися, критично мислити, ефективно аналізувати ситуації, приймати самостійні та відповідальні рішення, передбачати їх наслідки, а також працювати в команді, спілкуватися в мультикультурному оточенні та мати розуміння сучасних вимог та вмінь.

Дослідницька компетентність майбутніх вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін є ключовим елементом їхньої професійної підготовки у сучасних умовах освітньої системи. Ця стаття ставить за мету розглянути особливості формування дослідницької компетентності у майбутніх вчителів, зокрема у процесі фахової підготовки.

Першочерговою задачею є аналіз визначень дослідницької компетентності та її ролі в професійній діяльності вчителя історії та суспільствознавства. Далі розглядаються методи та стратегії формування цієї компетентності під час фахової підготовки, зокрема вивчення теоретичних засад наукових досліджень, практичне застосування здобутих знань у дослідницьких проєктах, розвиток аналітичних навичок та критичного мислення. Не менш важливою є участь майбутніх вчителів у наукових заходах, співпраця з досвідченими науковцями та викладачами, а також власний науковий розвиток через публікації та доповіді.

Дослідницька компетентність представляє собою сукупність особистісних та професійних якостей фахівця, яка відображає його зацікавленість у наукових дослідженнях, рівень володіння методологією педагогічного аналізу, а також особистісні характеристики дослідника, серед яких інноваційне мислення та здатність до творчої та інноваційної роботи.

Усі ці аспекти формування дослідницької компетентності враховують специфіку професійної діяльності вчителів історії та суспільствознавства, а також вимоги сучасного освітнього середовища. Розгляд цих питань допомагає виявити та обґрунтувати оптимальні методи і підходи до підготовки майбутніх вчителів історії та суспільствознавства, що сприяє підвищенню якості їх професійної діяльності та відповідності сучасним вимогам освітньої системи.

Ключові слова: технології, компетентність, критичне мислення, професійна діяльність, освітня система, інноваційне мислення.

HALETA Yaroslav Volodymyrovich – doctor of pedagogy, professor, dean of the faculty of pedagogy, psychology and arts of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0484-529X>
e-mail: yaroslavhaleta@ukr.net

FEATURES OF THE FORMATION OF RESEARCH COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF HISTORY AND SOCIAL SCIENCES IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

The rapid development of high technologies and widespread access to a variety of information place a demand on a person for the constant growth of his professional skills and mobility. During his life, a person is forced to constantly improve his qualifications, master new technologies and skills, and sometimes even change his professional field. According to experts, the most successful in the labor market will be those who are able to constantly learn, think critically, effectively analyze situations, make independent and responsible decisions, foresee their consequences, as well as work in a team, communicate in a multicultural environment and have an understanding of modern requirements and skill.

The research competence of future teachers of history and social science disciplines is a key element of their professional training in the modern conditions of the educational system. This article aims to consider the peculiarities of the formation of research competence in future teachers, in particular in the process of professional training.

The primary task is to analyze the definitions of research competence and its role in the professional activity of a history and social science teacher. Next, the methods and strategies of the formation of this competence during professional training are considered, in particular, the study of the theoretical foundations of scientific research, the practical application of the acquired knowledge in research projects, the development of analytical skills and critical thinking. Equally important is the participation of future teachers in scientific events, cooperation with experienced scientists and teachers, as well as their own scientific development through publications and reports.

Research competence is a set of personal and professional qualities of a specialist, which reflects his interest in scientific research, the level of mastery of the methodology of pedagogical analysis, as well as personal characteristics of the researcher, including innovative thinking and the ability to do creative and innovative work.

All these aspects of the formation of research competence take into account the specifics of the professional activity of teachers of history and social studies, as well as the requirements of the modern educational environment. Consideration of these issues helps to identify and substantiate the optimal methods and approaches to the training of future teachers of history and social studies, which contributes to the improvement of the quality of their professional activity and compliance with the modern requirements of the educational system.

Key words: technologies, competence, critical thinking, professional activity, educational system, innovative thinking.

Постановка і обґрунтування актуальності проблеми. Проблема розвитку дослідницької компетентності вчителя історії та суспільствознавчих дисциплін є актуальною у процесі фахової підготовки. У період воєнного часу вчителі історії відіграють особливу роль у формуванні національної самоідентичності молоді, розвитку критичного мислення та ключових компетентностей. Щоб впровадження сучасних педагогічних технологій та наукових досягнень у освітній процес було можливим, важливо, щоб педагог володів дослідницькими вміннями та навичками, мав мотивацію до саморозвитку та усвідомлював особливості наукової освіти. Згідно з Законом України «Про освіту» (2017), основними принципами державної політики є науковий характер освіти та нерозривний зв'язок із національною історією, культурою та традиціями, що сприяє вихованню патріотизму та повазі до культурних цінностей українського народу [8, с. 5]. Вчителі-історики, усвідомлюючи свою унікальну місію у впливі на особистісний розвиток учнів, набувають досвіду організації дослідницької діяльності та розвитку дослідницької компетентності в системі науково-методичної роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вчені довели, що особливості формування дослідницької компетентності майбутніх вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін у процесі фахової підготовки включають в себе не лише набуття теоретичних знань, але й активну практичну діяльність у сфері наукового дослідження. Важливим аспектом є використання сучасних педагогічних технологій та інтерактивних методів навчання для стимулювання активності та самостійності студентів у власному професійному розвитку. Крім того, ефективність формування дослідницької

компетентності підтримується наявністю відповідних науково-методичних ресурсів, які сприяють розвитку критичного мислення та аналітичних навичок у майбутніх вчителів. Цією проблемою займалися: Архипова М. В., Бондаренко Л. І., Бутенко Н., Мороз П. В. Вони довели, що ефективне формування дослідницької компетентності у майбутніх вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін у процесі фахової підготовки сприяє підвищенню якості освіти, розвитку критичного мислення та ключових навичок у студентів. Вони підкреслили значення використання сучасних педагогічних методик, науково-дослідницьких підходів та інноваційних технологій для досягнення цієї мети. Такий підхід сприяє підготовці висококваліфікованих вчителів, здатних не лише передавати знання, але й розвивати учнівський інтелект та виховувати активних громадян суспільства.

Мета статті полягає у вивченні та розкритті особливостей формування дослідницької компетентності у майбутніх вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін під час їх фахової підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному освітньому середовищі акцент на розвиток дослідницьких навичок у майбутніх вчителів є надзвичайно важливим. Особливо це стосується предметів історії та суспільствознавства, де розуміння історичних процесів та соціальних явищ вимагає від педагогів не лише знань, але й вміння проводити дослідження та аналізувати отримані дані.

Перш за все, важливо визначити, що таке дослідницька компетентність у контексті підготовки майбутніх вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін. Це не лише здатність здійснювати наукові дослідження, але й уміння аналізувати інформацію, робити висновки

та застосовувати їх у навчальному процесі [3, с. 95–96].

Дослідницька компетентність представляє собою комплексну характеристику особистості, що включає в себе знання, вміння, навички та практичний досвід дослідника, а також ціннісні установки та особистісні якості. Ця компетентність виявляється в готовності та здатності здійснювати науково-дослідницьку роботу, спрямовану на отримання нових знань. Вона базується на використанні наукових методів пізнання, творчому підході до постановки цілей, плануванні, прийнятті рішень, аналізі та оцінці результатів науково-дослідницької діяльності.

С. Сисоєва у своїй роботі наголошує, що дослідницька компетентність представляє собою інтегровану особистісно-професійну якість фахівця. Ця якість відображається у мотивації до наукового пошуку, рівні володіння методологією педагогічного дослідження та особистісно-значущих якостях дослідника, таких як інноваційне мислення та здатність до творчої та інноваційної діяльності [10, с. 48–49].

В. О. Сухомлинський у багатьох своїх працях відзначав, що педагогічна діяльність неможлива без елемента дослідження, бо вже за своєю логікою та філософською основою вона має творчий характер. На думку відомого педагога, кожна людська індивідуальність, з якою має справу вчитель, – це певною мірою, своєрідний, неповторний світ думок, почуттів, інтересів [12, с. 473].

Беручи до уваги, що у педагогічному процесі існують об'єктивні закони, які визначають його перебіг, вчителю надзвичайно важливо ознайомитися з цими закономірностями та враховувати їх у своїй роботі для досягнення успіху. Постійне вдосконалення педагогічного мислення є ключовим аспектом у цьому процесі. Теоретичні знання надають загальну основу для дій та пропонують різні моделі вирішення педагогічних завдань. Однак, кожен раз необхідно адаптувати загальні принципи до конкретних умов та особливостей педагогічної ситуації.

У своїй педагогічній діяльності вчитель нерідко опирається на власний досвід, поєднує знання з інтуїцією та аналізує результати, коригуючи помилки. Навіть у випадку, коли в методичних посібниках наведено зміст і методи організації навчання, це ще не гарантує вчителю використання готового алгоритму дії з стовідсотковим позитивним результатом [5, с. 10].

Наукові досягнення потрібно вчителю використовувати для власної роботи. Це означає, що він має самостійно відкривати для себе нові методи навчання, розвивати диференційований та особистісно зорієнтований підходи та інші інноваційні підходи. Педагогічний процес є динамічним, постійно збагачується новими знаннями і методами, тому не можна закріпитися

на одному рівні знань та практики - їх необхідно постійно вдосконалювати [7].

Педагогічний процес, як у теорії, так і у практиці, є результатом діяльності вчителя. Однак, крім самого педагога, участь у ньому беруть автори підручників, інші колеги-вчителі, а також учні. Основою успішної навчально-виховної роботи є наукові досягнення педагогічної науки. Але використання цих рекомендацій у конкретних педагогічних ситуаціях – це вже завдання самого вчителя, який творчо поєднує відомі педагогічні засоби та методи, адаптуючи їх до конкретних умов та потреб учнів.

Підсумовуючи різні підходи до визначення сутності дослідницької компетентності, можна зазначити, що однозначного тлумачення цього поняття не існує. З одного боку, дослідницьку компетентність можна розглядати як складову професійної компетентності. З іншого боку, вона є невід'ємним компонентом загальної та професійної освіти. Тому дослідницька компетентність є важливим інструментом викладача і може розглядатися як структурна одиниця його розумової діяльності.

Більше того, дослідницьку компетентність вчителя історії слід тлумачити як сукупність знань і вмінь, необхідних для здійснення дослідницької роботи. Цю компетентність можна вважати однією з ключових у педагогічній діяльності, оскільки вона є визначальною для професійного зростання вчителя, розвитку його педагогічної майстерності та підвищення професійної кваліфікації. Дослідницькі знання і вміння є одними з найважливіших показників рівня професійної компетентності вчителя.

Після аналізу досліджень [1; 2; 5] можна виділити наступні ознаки викладача-дослідника:

- Мотивація до наукового пошуку: Ця ознака виявляється в постійному бажанні вчителя здійснювати дослідження, поглиблювати свої знання та впроваджувати нові підходи у викладанні.

- Володіння методологією дослідження: Дослідницька діяльність вимагає розуміння наукових методів та прийомів, які дозволяють вчителю ефективно проводити дослідження та аналізувати отримані дані.

- Інноваційне мислення: Викладач-дослідник відзначається здатністю думати креативно та шукати нові, нестандартні підходи до розв'язання педагогічних проблем.

- Здатність до творчої та інноваційної діяльності: Ця ознака виявляється в здатності вчителя впроваджувати нові ідеї, методи та технології в свою педагогічну практику.

- Особистісні якості дослідника: До таких якостей можна віднести цілеспрямованість, відповідальність, толерантність до неуспіхів та вміння працювати в команді.

Ці ознаки допомагають визначити вчителя-дослідника та розрізняють його від інших педагогів.

Дослідницька робота вчителів історії може включати в себе наступні аспекти:

1.Проведення наукових досліджень: Вчителі можуть здійснювати дослідження з різних аспектів історичних подій та періодів. Це може включати архівні дослідження, аналіз первинних джерел, створення історичних статей або книг.

2.Розробка інноваційних уроків та курсів: Вчителі можуть використовувати свої дослідницькі знання для створення нових уроків та курсів з історії, які стимулюють інтелектуальний розвиток учнів та сприяють глибшому розумінню матеріалу [6, с. 89–90].

3.Участь у наукових конференціях та семінарах: Вчителі можуть активно брати участь у наукових заходах, де вони можуть представляти свої дослідження, обмінюватися досвідом з колегами та вдосконалювати свої навички.

4.Підтримка студентських досліджень: Вчителі можуть стимулювати і підтримувати інтерес учнів до дослідницької роботи, надаючи їм можливість здійснювати власні дослідження з історії під їхнім керівництвом [4, с. 32].

В цілому, дослідницька робота вчителів історії відіграє ключову роль у підвищенні якості освіти та формуванні критичного мислення та історичного світогляду учнів.

Висновки та перспективи подальших розвідок напруму. Отже, формування дослідницької компетентності майбутніх вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін у процесі фахової підготовки є складним і багатограним завданням, що вимагає інтегрованого підходу та активної участі як студентів, так і викладачів. Цей процес сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних навичок та здатності до творчої діяльності у майбутніх педагогів. Посилення дослідницької компетентності вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін у процесі навчання сприятиме підвищенню якості освіти та підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно впроваджувати інноваційні методи та підходи в освітній процес.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Архипова М.В. Структура дослідницької компетентності майбутніх інженерів-педагогів. *Педагогічний альманах*. 2010. Вип. 6. С.83–88.

2. Бондаренко Л. І. Зміст та структура дослідницької компетентності майбутнього викладача вищого навчального закладу. *Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки*. 2013. № 10 (269). Ч. 3. С. 94–99.

3. Бондаренко Л. І. Модель формування дослідницької компетентності майбутніх викладачів вищої школи. *Вісн. Луган.нац. ун-ту імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки*. 2013. № 15(274). С. 46–57.

4. Бутенко Н. Компетентції сучасного викладача вищої школи в контексті реалізації його місії. *Вісник Львівського ун-ту. Сер. пед.* 2009. Вип. 25. Ч. I. С. 31–39.

5. Єльнікова Г.В. Компетентнісний підхід до моделювання професійної діяльності керівника вищого навчального закладу. *Теорія та методика управління освітою*. 2010. № 4. С.10.

6. Мороз П. В. Дослідницька діяльність учнів в процесі навчання історії України: методичний посібник. К.: *Педагогічна думка*. 2012. 128 с.

7. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konceptziya.html>

8. «Освіта» («Україна XXI століття») : Постанова Кабінету Міністрів України від від 3 листопада 1993 р. №896 (зі змінами.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text>

9. Сидорчук Н., Дубасенюк О. Акмеологічне зростання дослідницької компетентності викладачів університету у сфері педагогічної освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип.94. С. 306–313.

10. Сисоева С. О., Козак Л. В. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс», 2016. 156 с.

11. Сорочан Т. «Професіоналізм та компетентності вчителів у контексті післядипломної освіти». *Освіта на Луганщині*. 2010. № 1. С. 7–12.

12. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором. Вибрані твори в п'яти томах. Т.4. К.: Радянська школа, 1977. С. 393–628.

REFERENCES

1. Arkhypova, M.V. (2010). Struktura doslidnytskoi kompetentsii maibutnih inzheneriv-pedahohiv [The structure of research competence of future engineers-pedagogues]. *Pedahohichniy almanakh*. Vyp. 6. S. 83–88. [in Ukrainian]

2. Bondarenko, L. I. (2013). Zmist ta struktura doslidnytskoi kompetentnosti maibutnoho vykladacha vyshchoho navchalnoho zakladu [The content and structure of the research competence of the future teacher of a higher educational institution]. *Visn. Luhan. nats. un-tu imeni Tarasa Shevchenka: Pedahohichni nauky*. № 10 (269). Ch. 3. S. 94–99. [in Ukrainian]

3. Bondarenko, L. I. (2013). Model formuvannia doslidnytskoi kompetentnosti maibutnih vykladachiv vyshchoi shkoly [Model of formation of research competence of future teachers of higher education]. *Visn. Luhan.nats. un-tu imeni Tarasa Shevchenka: Pedahohichni nauky*. № 15(274). S. 46–57. [in Ukrainian]

4. Butenko, N. (2009). Kompetentsii suchasnoho vykladacha vyshchoi shkoly v konteksti realizatsii yoho misii [Competencies of a modern teacher of a higher school in the context of the implementation of his mission]. *Visnyk Lvivskoho un-tu. Ser. ped.* Vyp. 25. Ch. I. S. 31–39. [in Ukrainian]

5. Ielnykova, H.V. (2010). Kompetentnisnyi pidkhid do modeliuвання profesii noi diialnosti kerivnyka vyshchoho navchalnoho zakladu [A competent approach to modeling the professional activity of the head of a higher educational institution]. *Teoriia ta metodyka upravlinnia osvitoiu*. № 4. S.10. [in Ukrainian]

6. Moroz, P. V. (2012). Doslidnytska diialnist uchniv v protsesi navchannia istorii Ukrainy: metodychnyi

posibnyk [Research activities of students in the process of learning the history of Ukraine: methodical guide]. K.: Pedahohichna dumka. 128 s. [in Ukrainian]

7. Nova ukrainska shkola: kontseptualni zasady reformuvannya serednoi shkoly [New Ukrainian school: conceptual foundations of secondary school reform]. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sc-h-2016/konczepczyia.html> [in Ukrainian]

8. «Osvita» («Ukraina KhKhI stolittia») ["Education" ("Ukraine of the 21st century")]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 3 lystopada 1993 r. №896 (zi zminamy.) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]

9. Sydorchuk, N., Dubaseniuk, O. (2020). Akmeolohichne zrostantia doslidnytskoi kompetentnosti vykladachiv universytetu u sferi pedahohichnoi osvity.[Acmeological growth of research competence of university teachers in the field of pedagogical education]. Novi tekhnolohii navchannia. Vyp. 94. S. 306–313. [in Ukrainian]

10. Sysoieva, S. O., Kozak, L.V. (2016). Rozvytok doslidnytskoi kompetentnosti vykladachiv vyshchoi shkoly: navchalnyi posibnyk [Development of research competence of teachers of higher education: a study guide]. Kyiv: TOV «Vydavnyche pidpryemstvo «Edelveis». 156 s. [in Ukrainian]

11. Sorochan, T. (2010). «Profesionalizm ta kompetentnosti vchyteliv u konteksti pisliadyplomnoi osvity» ["Professionalism and competence of teachers in the

context of postgraduate education"]. Osvita na Luhanshchyni. № 1. S. 7–12. [in Ukrainian]

12. Sukhomlynskyi, V. O. (1977). Rozмова z molodym dyrektorom [A conversation with a young director]. Vybrani tvory v piaty tomakh. T.4. K.: Radianska shkola. S. 393–628. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГАЛЕТА Ярослав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогіки, психології та мистецтв Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: феномен «соціальна зрілість»; проблема становлення особистості в умовах інформатизації суспільства, психолого-педагогічні аспекти управління.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

HALETA Yaroslav Volodymyrovich – doctor of pedagogy, professor, dean of the faculty of pedagogy, psychology and arts of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: the phenomenon of «social maturity»; the problem of personality formation in the conditions of informatization of society.

Стаття надійшла до редакції 25.01.2024 р

УДК 378:[37.09+331.5]

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-212-209-215

ПАСІЧНИК Наталя Олексіївна –

доктор історичних наук, професор професор кафедри математики та методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0923-9486>
e-mail: pasichnyk1809@gmail.com

СТРУКТУРНО-ЗМІСТОВИЙ АСПЕКТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ МАГІСТРІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: УПРАВЛІННЯ ТА ЕКСПЕРТИЗА»

Стаття присвячена висвітленню структури й змісту виробничої практики майбутніх експертів освітньої галузі в умовах навчання за освітньою програмою «Організація освітнього процесу: управління та експертиза». В процесі дослідження використовувалися теоретичні методи: аналіз психолого-педагогічної і фахової літератури з проблеми дослідження, систематизація та узагальнення; емпіричні методи: педагогічне спостереження за освітньою діяльністю студентів, опитування учасників освітнього процесу та потенційних роботодавців, які забезпечували бази виробничої практики

Аналіз психолого-педагогічної літератури з теми дослідження засвідчив значний інтерес вітчизняних дослідників до різноманітних проблем експертної діяльності в освітній сфері, професійної підготовки освітніх експертів в системі вищої освіти України, а також до методичних засад організації практики магістрантів різних освітніх програм як складової їхньої професійної підготовки

У статті визначається, що виробнича практика студентів, які навчаються за програмою «Організація освітнього процесу: управління та експертиза», є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня «магістр», логічним продовженням теоретичного навчання та структурним етапом його професійно-педагогічної підготовки до майбутньої фахової діяльності. Місце виробничої практики у структурі підготовки майбутніх освітніх експертів є оптимальним з урахуванням її місця в системі освітньо-професійної програми в цілому, так і всіх видів практики. Мета й завдання виробничої практики студентів-магістрантів узгоджені; зміст завдань відповідає профілю магістерської програми, є міждисциплінарним з акцентом на проектну діяльність.

Змістовно завдання щорічно коригуються з урахуванням конкретних баз виробничої практики та складаються за модульним принципом. Зміст завдань практики є міжпредметним, оскільки охоплює нормативно-правові, управлінські, педагогічні, методичні, інформаційно-цифрові аспекти, тобто інтегрує знання, вміння, навички, загальні й фахові компетентності, набуті в процесі опанування навчальних предметів до початку виробничої практики. Виконання завдань